

อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์พลาสติกไทย...ยังโตได้อีก

บรรจุภัณฑ์เป็นอุตสาหกรรมที่ไทยมีศักยภาพในการผลิตและส่งออก โดยเฉพาะ**บรรจุภัณฑ์พลาสติก** ซึ่งไทยเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่อันดับ 6 ของเอเชีย (รองจากจีน ญี่ปุ่น ไต้หวัน ฮองกง และมาเลเซีย) และอันดับ 2 ของอาเซียน ด้วยมูลค่าส่งออกราวปีละ 990 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 14 ต่อปี ในช่วงปี 2548-2550 โดยมีปัจจัยเกื้อหนุนสำคัญจากการที่มีอุตสาหกรรมต้นน้ำที่เข้มแข็ง โดยเฉพาะอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ซึ่งไทยสามารถผลิตเม็ดพลาสติกได้เกือบทุกประเภทและมีปริมาณมากพอจำหน่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งมีการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตบรรจุภัณฑ์พลาสติกอย่างต่อเนื่องของผู้ประกอบการรายใหญ่ และผู้ประกอบการต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในไทย จนส่งผลให้การผลิตบรรจุภัณฑ์พลาสติกของไทยทั้งบรรจุภัณฑ์พลาสติกชนิดอ่อน (Flexible Plastic Packaging) และบรรจุภัณฑ์พลาสติกชนิดแข็ง (Rigid Plastic Packaging) มีนวัตกรรมใหม่ ๆ ออกมาอย่างต่อเนื่องตรงตามความต้องการของตลาด

เป็นที่คาดว่าอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์พลาสติกของไทยจะยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่อง แม้กระแสอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในปัจจุบันจะส่งผลให้มีการต่อต้านการใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติก รวมถึงบรรจุภัณฑ์พลาสติกมากขึ้นก็ตาม สำหรับปัจจัยเกื้อหนุนการเติบโตของอุตสาหกรรมที่สำคัญ มีดังนี้

- **บรรจุภัณฑ์ชนิดอื่นยังไม่สามารถทดแทนบรรจุภัณฑ์พลาสติกได้อย่างสมบูรณ์** ส่งผลให้ความต้องการใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติกยังคงมีอยู่ต่อไป เนื่องจากเป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีราคาถูกที่สุด อีกทั้งมีคุณสมบัติบางประการซึ่งบรรจุภัณฑ์ประเภทอื่น ๆ ไม่สามารถทดแทนได้ อาทิ น้ำหนักเบา เหนียว กันน้ำ และสามารถป้องกันการซึมผ่านของอากาศและแก๊สได้ดี ทั้งนี้ ปัจจุบันบรรจุภัณฑ์พลาสติกเป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีสัดส่วนการใช้มากที่สุดถึงร้อยละ 38 ของปริมาณการใช้บรรจุภัณฑ์ทั้งหมดของโลก รองลงมา คือ บรรจุภัณฑ์กระดาษ (ร้อยละ 30) บรรจุภัณฑ์จากโลหะ (ร้อยละ 19) แก้ว (ร้อยละ 8) และอื่น ๆ (ร้อยละ 5)

- **บรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ย่อยสลายได้ (Biodegradable Plastic) ซึ่งได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นตามกระแสอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสามารถทดแทนบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ผลิตจากปิโตรเคมีได้เพียงบางส่วน** เนื่องจากราคาวัตถุดิบเม็ดพลาสติกชีวภาพสูงกว่าเม็ดพลาสติกจากปิโตรเคมีราว 1 เท่า อีกทั้งกระบวนการผลิตยังยุ่งยากกว่า นอกจากนี้ บรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ผลิตจากเม็ดพลาสติกชีวภาพมักมีขนาดใหญ่หรือหนากว่า ซึ่งอาจไม่ตรงกับความต้องการของลูกค้าบางกลุ่ม อาทิ ผู้ผลิตอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งต้องการบรรจุภัณฑ์ขนาดเล็ก และมีรูปแบบสวยงามสะดุดตา เพื่อตอบสนองพฤติกรรมของผู้บริโภคในปัจจุบันที่บริโภคสินค้าแต่ละครั้งในปริมาณที่ลดลง

- **การเติบโตของตลาดอาหารพร้อมรับประทาน (Ready to Eat)** เนื่องจากขนาดของครอบครัวที่เล็กลง และพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ต้องการความสะดวกสบายมากขึ้น ส่งผลให้ผู้บริโภคนิยมซื้ออาหารพร้อมรับประทานมากกว่าปรุงเอง ปัจจัยดังกล่าวทำให้ความต้องการใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติกขยายตัวสูงตาม

- **ผู้ผลิตให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตอย่างต่อเนื่อง** อาทิ การนำเทคโนโลยี *Thin Wall* มาใช้ในการผลิต ทำให้บรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ผลิตได้ เช่น แก้วน้ำ มีขนาดบางลง ซึ่งช่วยลดต้นทุนการผลิตเพราะใช้

วัตถุดิบเม็ดพลาสติกลดลง รวมทั้งการขยายธุรกิจไปสู่การผลิตแผ่นฟิล์มเพื่อช่วยในการหีบห่อ และขนส่งสินค้าอุตสาหกรรม โดยใช้เทคโนโลยี *Stretch Hood* ซึ่งเป็นการใช้เครื่องถ่างฟิล์มให้ยืดออก จากนั้นก็ปล่อยฟิล์มลงมาเพื่อครอบและรัดสินค้าแทนการใช้โฟมหรือกล่องกระดาษ เทคโนโลยีดังกล่าวเป็นเทคโนโลยีใหม่ที่ไม่ผ่านความร้อนทำให้ประหยัดพลังงาน และช่วยให้ผู้ผลิตสินค้าลดการพึ่งพาการใช้โฟมหรือกล่องสำหรับบรรจุสินค้า รวมทั้งทำให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคสามารถมองเห็นสินค้าที่บรรจุอยู่ภายในว่าไม่เกิดการแตกหักหรือเสียหาย จากเดิมที่หากบรรจุในกล่องหรือโฟมจะไม่มีโอกาสมองเห็นสินค้าที่อยู่ข้างใน

ส่วนวิเคราะห์ธุรกิจ ฝ่ายวิชาการ

เดือนธันวาคม 2551